

Jaarverslag 2016

Toezicht RDW op Ibki

RDW
Divisiemanager Toezicht & Beoordeling

Drs. R.G. Labordus

Opsteller	G Konings
Versie	1.2
Versie datum	01 maart 2017

Inhoud

Inleiding	2
Algemeen.....	2
Examenreglementen.....	3
Toezicht.....	3
Toezicht op de uitvoering.....	3
Examenvragen en praktijkopdrachten	6
Bevindingen.....	6
Klachten	7

Inleiding

De RDW houdt, op basis van de beleidsregels sturing van en toezicht op Stichting VAM van 18 december 2012, de Regeling erkenning en keuringsbevoegdheid APK en de Regeling aanpassing voertuigen toezicht op de uitvoering van de APK- en LPG- taken door Ibki.

Het betreft dan toezicht bij de examens en bevoegdheidsverlengingen APK, examen LPG technicus en examens tachograaf technicus.

Op dit moment is er onvoldoende juridische basis voor het toezicht door de RDW, maar beide partijen hechten er belang aan toezicht op de uitvoering examens en bevoegdheidsverlengingen m.b.t. de APK keurmeester, tachograaf en LPG technici uit te oefenen.

De RDW houdt toezicht op de volgende onderdelen:

- 1^e Examen APK-keurmeester
- Bevoegdheidsverlengingen APK-keurmeester
- 1^e Examen LPG-technicus
- Bevoegdheidsverlenging LPG technicus
- 1^e Examen tachograaftechnicus
- Bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus

Afgesproken is dat de RDW jaarlijks de Minister van Infrastructuur en Milieu zal informeren over het toezicht van de RDW op Ibki ten aanzien van de volgende onderwerpen.

- o De in dat jaar geldende, door de RDW goedgekeurde, examenreglementen.
- o Een overzicht van het toezicht door gecommitteerden.
- o Het aantal goedgekeurde examenvragen en –opgaven.
- o Het aantal klachten en behandel tijden van die klachten.

Algemeen

Sinds de aanscherping van de normering voor het examen APK keurmeester en de bevoegdheidsverlenging APK keurmeester (1 januari 2014), worden de resultaten continue gemonitord. In 2016 zijn onderstaande resultaten behaald.

Overzicht slagingspercentage 2016	Aantal deelnemers	Aantal geslaagd	Percentage
Examen APK 1 keurmeester	265	139	52%
Examen APK2 keurmeester	1764	774	44%
Bevoegdheidsverlenging APK 1	1593	1527	96%
Bevoegdheidsverlenging APK 1bep	39	35	90%
Bevoegdheidsverlenging APK 2	12305	11619	94%
Examen LPG technicus	2	2	100%
Bevoegdheidsverlenging LPG technicus	3	2	67%
Examen Tachograaftechnicus	-	-	-
Bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus	2766	2711	98%

Examenreglementen

In 2016 zijn aan de bestaande reglementen, reglementen voor het eerste examen tachograaftechnicus en het examen bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus toegevoegd.

- [reglement voor het afnemen van het examen tachograaftechnicus](#)
(5 september 2016 (RDW JBZ2016/12187))
- [reglement voor het afnemen van het examen bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus](#)
(5 september 2016 (RDW JBZ2016/12187))

De examenreglementen met betrekking tot de examens voor APK keurmeester en LPG technicus zijn in 2016 niet gewijzigd.

Toezicht

De volgende verantwoordelijkheden en bevoegdheden vallen onder het toezicht:

- Verantwoordelijk voor het toezicht tijdens de APK-examens, bevoegdheidsverlenging APK, LPG-examens en bevoegdheidsverlenging LPG technicus
- Het stellen van regels voor het toezicht van door de RDW aangewezen gecommiteerden;
- Het goedkeuren van en verantwoordelijkheid voor de examenreglementen voor de APK, tachograaf en LPG-examens;

Het toezicht door de RDW omvat de volgende onderdelen:

- Toezicht op de uitvoering van APK- en LPG-examens;
- Goedkeuren van examenvragen en –opdrachten;
- Behandeling van klachten die direct bij de RDW ingediend worden.

De RDW heeft dit jaar op basis van het Service Level Agreement toezicht gehouden op de volgende punten:

- Procedures
- Infrastructuur
- Uniformiteit en borging van examens
- Uitvoering
- Evaluatie.

Het toezicht door de RDW wordt gecoördineerd door de afdeling APK van de Divisie Toezicht & Beoordeling.

Het toezicht op de examens wordt uitgevoerd door 6 gecommiteerden en de contactpersoon die de contacten met Ibki onderhoudt.

Toezicht op de uitvoering

Het toezicht op de examens APK en LPG vindt op de volgende wijze plaats:

eerste examen APK1	altijd een gecommiteerde aanwezig
eerste examen APK2	altijd een gecommiteerde aanwezig
examen LPG-technicus	altijd een gecommiteerde aanwezig
verlenging bevoegdheid APK1	jaarlijks 4 bevoegdheidsverlengingen
verlenging bevoegdheid APK2	jaarlijks 12 bevoegdheidsverlengingen
verlenging bevoegdheid APK1 aanhangwagen	gecombineerd met APK 1
verlenging bevoegdheid LPG	10% van het aantal bevoegdheidsverlengingen

De verschillende examenlocaties worden steekproefsgewijs bezocht.

Jaarlijks vindt er een evaluatiegesprek plaats tussen de contactpersoon van de RDW en Teamleider Uitvoering Examens Ibki, waarin de opmerkingen van de gecommiteerden besproken worden. In 2016 is er diverse keren een overleg geweest tussen de RDW en Ibki en er is een overleg geweest waar ook de gecommiteerden bij aanwezig waren.

De gecommiteerden hebben aangegeven dat, door de vergaande automatisering, de huidige inzet en toezicht bij de bevoegdheidsverlengingen APK keurmeester teruggebracht kan worden. In 2016 is de inzet van de gecommiteerden bij de APK bevoegdheidsverlengingen teruggebracht naar één dagdeel van 4 uur. Door de vergaande automatisering bij de bevoegdheidsverlengingen is de kans dat er zaken mis gaan erg klein en dit geven de ervaringen uit het verleden ook aan.

Zowel Ibki als RDW blijven een bepaalde mate van toezicht bij de bevoegdheidsverlengingen belangrijk vinden, omdat hierbij ook de continuïteit en praktische uitvoering van de examenopdrachten een onderdeel van het toezicht zijn.

In 2017 zal het toezicht op dezelfde manier worden ingevuld als in 2016, wat inhoudt dat:

- Eerste examens: 100% aanwezigheid van een gecommiteerde.
- Bevoegdheidsverlengingen: maximaal 12 maal een bevoegdheidsverlenging APK 2, 4 maal een bevoegdheidsverlenging APK 1.

In 2017 zal in overleg met Ibki bezien worden hoe het toezicht in de verdere toekomst op een meer effectieve en modernere manier in te vullen. Bekeken wordt of de inzet van gecommiteerden op het huidige niveau gehandhaafd moet worden, dan wel gezocht wordt naar een meer moderne manier van toezicht op basis van risico sturing.

Toezicht gecommiteerden

Bij Ibki in Nieuwegein worden de volgende examens afgenomen:

- Examen Keurmeester APK 2
- Examen Keurmeester APK 1
- Bevoegdheidsverlenging Keurmeester APK 2
- Bevoegdheidsverlenging Keurmeester APK 1
- Examen LPG-technicus
- Bevoegdheidsverlenging LPG technicus
- Examen tachograaftechnicus
- Bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus

Op de Regionale Praktijk Centra van de Innovam Groep te Dordrecht, Zaandam, Helmond en Zwolle wordt alleen de bevoegdheidsverlenging APK2 afgenomen.

In 2016 is er in de laatste drie maanden van 2016 een uitbreiding geweest m.b.t. de gecommiteerden. De uitbreiding had te maken met de examens van de tachograaftechnici.

Toezicht 1^e bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus

Omdat op 1 januari 2017 invulling gegeven wordt aan de implementatie van de verordening EU nr.165/2014 tachografen, moesten alle tachograaftechnici voor 1 januari 2017 een toets afleggen in de vorm van een bevoegdheidsverlenging. Deze bevoegdheidsverlenging is volledig digitaal opgezet (door gebruik maken van tablets) en ook op externe locaties (geen Ibki) afgenomen.

In 3 maanden zijn aan de hand van een strakke planning i.s.m. de opleiders ongeveer 2766 bevoegdheidsverlengingen afgenomen, waarbij in 15% van de sessies een RDW gecommiteerde aanwezig is geweest.

Tijdens deze bevoegdheidsverlengingen zijn geen onoverkomelijke problemen geconstateerd. Kleine zaken, zoals het uitvallen van een tablet of de netwerkverbinding, zijn direct opgelost en hebben nooit een negatieve invloed gehad op de uitvoering van de bevoegdheidsverlengingen.

Door de RDW zijn de volgende personen aangewezen als gecommiteerde:

- B. Kippers
- C. van Vliet
- A. Verbaan
- B. Hoogendoorn
- H Bijker
- C Leurink

Opmerking gecommiteerden

Door een gecommiteerde is geconstateerd dat een kandidaat een opleidingsboek van zijn opleider bij zich had, waarin examenvragen en ook praktijkervaringsvragen met antwoorden opgenomen waren. Het voorval is onder de aandacht gebracht bij Ibki en het bleek een lijst met verouderde opdrachten te zijn. Uiteindelijk is de lijst niet tijdens het examen gebruikt, daarmee is er dus niet tijdens het examen gefraudeerd.

Het signaal is door Ibki opgepakt en heeft de volle aandacht. De betrokken opleider is door Ibki aangesproken op het voorval, maar herkende zich hier niet in.

Voor Ibki is het zaak om te zorgen voor een enorme diversiteit aan examenvragen, een voldoende grote vragenbank en wisselende antwoordkeuzes. Tevens moet men scherp blijven letten op opvallende slagingspercentages. Inmiddels worden de vragen ook ad-random gesteld, zodat iedere deelnemer zijn eigen individuele examenset heeft waarmee hetzelfde antwoord geven als de buurman zinloos is.

Tijdens het seminar voor de opleiders in 2017 zal er aandacht aan deze problematiek besteed worden en worden de opleiders erop gewezen dat een lesdoelenlijst erg handig en zinvol kan zijn maar geen onderdeel moet zijn bij een examen.

In 2016 zijn de zaken die door de gecommiteerden zijn geconstateerd vastgelegd in een verslag en zijn direct met Ibki besproken en opgelost. De opmerkingen van de gecommiteerden hebben geen gevolgen gehad voor de examenkandidaten.

Inzet gecommiteerden 2016

Examentype	Aantal examendagen	Gecommiteerden aanwezig	Percentage
APK keurmeesterexamens ¹	83	73	88% ²
Examen LPG technicus	1	1	100%
Examen tachograaftechnicus	-	-	-
APK-bevoegdheidsverlenging licht	285	8	3%
APK-bevoegdheidsverlenging zwaar	67	0	0%
APK-bevoegdheidsverlenging zwaar beperkt ³	-	-	-%
Bevoegdheidsverlenging LPG technicus	1	0	0%
Bevoegdheidsverlenging tachograaftechnicus	226	34	15%

¹ Ibki maakt geen onderscheid in APK 1 en APK 2 t.a.v. de registratie van examendagen.

² De inzet van gecommiteerden RDW komt uit op 88%. De resterende 12% is ingevuld door D Dubbers als gevolg onverwachte uitval van een gecommiteerde door van ziekte of andere omstandigheden.

³ De bevoegdheidsverlenging APK zwaar(beperkt) wordt alleen afgenomen op de locatie Nieuwegein. Deze bevoegdheidsverlenging is geïntegreerd in de bevoegdheidsverlenging zwaar. Er zijn geen afzonderlijke examendagen georganiseerd voor deze bevoegdheidsverlenging. De deelnemer krijgt een aparte examenset voor APK-bevoegdheidsverlenging zwaar beperkt.

Examenvragen en praktijkopdrachten

Jaarlijks beoordeelt de RDW de nieuwe examenvragen en praktijkopdrachten voor de APK en LPG examens. Op verzoek van Ibki beoordeelt een deskundige van de RDW de opdrachten. Beide partijen zijn van mening dat daar een betere invulling aangegeven moet worden en hebben besloten een commissie in te stellen die zich hier nadrukkelijker mee bezig zal houden. De commissie zal bestaan uit deskundigen van Ibki en RDW.

Beoordeling opdrachten

In 2016 zijn twee sets nieuwe vragen door de RDW beoordeeld, te weten:

- praktijkopdrachten bevoegdheidsverlenging APK 2
- praktijkopdrachten bevoegdheidsverlenging APK 1

Om ervoor te zorgen dat alle opdrachten ook op locatie uniform zijn, zijn de opdrachten op alle locaties beoordeeld.

APK 2 examen op tablets

Door omstandigheden is het voor Ibki nog niet mogelijk geweest de examinering op tablets door te voeren.

Bevindingen

Onterechte toelating tot het APK keurmeester examen

Begin 2016 is er een anoniem bericht binnen gekomen bij de RDW met de mededeling dat het mogelijk was om voor ca. 5000 euro een APK keurmeester diploma te kopen. De RDW heeft Ibki direct op de hoogte gesteld van dit signaal, waarop het Ibki een intern onderzoek heeft uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat het niet om een APK keurmeester diploma ging, maar het zou gaan om EVC verklaringen die toegang geven tot het APK keurmeester examen.

Voorafgaand aan de toelating van een kandidaat tot een APK keurmeester examen moet het benodigde diploma of een EVC-verklaring worden overgelegd en deze worden door het Ibki gecontroleerd op juistheid. De controle van diploma's en EVC verklaringen voert het Ibki onder mandatering van de RDW uit.

Op basis van signalen van klokkenluiders over het afgeven (verkopen) van EVC-rapportages aan mogelijk onvoldoende gekwalificeerde en deskundige personen heeft Ibki een onderzoek ingesteld naar deze discutabele EVC-rapportages. Hiervoor heeft Ibki het Nationaal KennisCentrum EVC (overkoepelend toezichthouder op de kwaliteit van EVC) en Hoffmann Bedrijfsrecherche ingeschakeld.

Tijdens het onderzoek heeft Hoffmann bedrijfsrecherche gesprekken gevoerd met één van de klokkenluiders. De betreffende klokkenluider legde een verklaring af waarin hij aangaf dat EVC-rapportages op MBO-niveau 3 voor grote sommen geld worden verkocht aan onvoldoende bekwaame personen. Deze personen worden volgens de klokkenluider ook door het APK-examen "heengeholpen".

Uit bovenstaande is naar voor gekomen dat er één EVC aanbieder in Nederland EVC verklaringen aanbiedt waarvan een sterk vermoeden is dat deze verklaringen op basis van oneigenlijk bewijsmateriaal zijn afgegeven.

Bij een van de examens is tevens gebleken dat een van de deelnemers niet de deelnemer was die zich had aangemeld voor het examen. Er was een ander persoon het examen aan het doen dan de persoon die zich met een EVC-rapportage had aangemeld.

Op basis van de voorlopige uitkomsten van het onderzoek heeft Ibki bij de politie Nieuwegein aangifte gedaan van identiteitsfraude en het vermoeden van de afgifte van EVC-rapportages op basis van oneigenlijk bewijsmateriaal.

In overleg met Ibki heeft de RDW besloten alle APK keurmeesters (het betreft hier 24 APK keurmeesters), die via deze EVC aanbieder en op basis van een EVC verklaring zijn toegelaten tot het examen en op discutabele gronden het APK keurmeester examen hebben doorlopen, voor 12 weken te schorsen en nader onderzoek uit te voeren. Het onderzoek loopt nog.

ID fraude

Tussen het wisselen van de theorie – en praktijkexamens gaan de kandidaten naar het restaurant. Bij een wissel is er een poging tot identiteit fraude geconstateerd. Ibki heeft hierop een verscherpte maatregel genomen. De maatregel bestaat hieruit dat de kandidaten zich bij de terugkomst en aanvang van het tweede deel van het examen zich wederom moeten legitimeren.

Ibki heeft aangegeven de controle op identiteit- en examenfraude te intensiveren door inzet van meer technische hulpmiddelen.

Informatieverstrekking

Het Ibki heeft de RDW geïnformeerd over een voorval ten aanzien van Informatieverstrekking door het Ibki. In juni heeft Ibki gemeld dat het onzorgvuldig was omgegaan met gegevens van kandidaten voor het examen APK-keurmeester. Ibki heeft hierop direct actie ondernomen en heeft de situatie in kaart gebracht en (extra) maatregelen getroffen.

Wat er feitelijk is gebeurd, is dat een medewerker bij de introductie van de VOG-verplichting (april 2016) voor zichzelf had bedacht om een ‘handig’ standaard-mailantwoord namens Innovam klaar te zetten. Daarbij heeft de medewerker zich niet gerealiseerd dat dit bericht alléén kan worden gebruikt voor cursisten van Innovam en is zij dit ook gaan gebruiken voor examenkandidaten van Ibki. Ibki heeft intern de nodige actie uitgezet om dergelijke voorvallen te voorkomen.

Klachten

In 2016 zijn er geen klachten binnen gekomen t.a.v. het functioneren van het Ibki.